

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK, A MAGYAR SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA

Organe et propriété du Syndicat des Hoteliers et
Restaurateurs de Budapest

Organ und Verlag der Budapester Hoteliers- und
Gastwirtegenossenschaft

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION): BUDAPEST, IX., LÓNYAY UCCA 22. SZÁM ☉ TELEFONSZÁM: AUTOMATA 86-1-82

SZERKESZTI:

REDIGÉ PAR:

BALLAI KÁROLY

Igen tisztelt Tagtársaink!

Fölvívjuk b. figyelmüket a következőkre:

1. Ha új üzletet akar valaki létesíteni, *mielőtt bárhol és bármiben anyagi kötelezettséget vállalna*, testületünkben okvetlenül érdeklődjék, vajjon a kiválasztott helyiségre megkapható-e az iparendély?

2. *Üzleti helyiségüket se változtassák meg* anélkül, hogy ipartestületünkben meg ne érdeklődjék, hogy az áthelyezésnek nincs-e valamilyen akadály?

3. Ha az OTI-val vitás ügye van, fölvilágosításra vagy tanácsra van szüksége, *vegye igénybe OTI tanácsadó-szolgálatunkat.* Ebben az esetben a törzskönyvi számát föltétlenül közölni kell.

OTI tanácsadó szolgálatunkat vidéki előfizetőink is igénybe vehetik.

4. Az IPOK Hévízszentandráson *Iparos Gyógytelepet létesített*, amelyet a „Hivatalos ügyek” rovatában részletesen ismertetett módon ipartestületünk minden tagja igénybe veheti.

Jelentkezni lehet ipartestületi irodánkban.

5. Végül fölkérjük t. Tagtársainkat, hogy *ipartestületi tagsági díjaikat pontosan fizessék be*, mert ipartestületünk feladatainak csak úgy tud eredményesen eleget tenni, ha Tagtársaink valamennyie a lecsökkentett tagsági díjaikat megfizetik.

Kartársi tisztelettel

Budapest, 1934. évi április hó 14-én.

AZ ELNÖKSÉG.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: *48-4-62. — ALAPITTATOTT: 1869. ÉVBEN.

Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, terjesszük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

1934 Április 17 Kedd	A békéltetőbizottság ülése az ipartestületben.	25 Szerda	D. e. képesítőbizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Andrieis Károlynál (X, Kerepesi út 5. sz.)
18 Szerda	D. e. 10 órakor képesítőbizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Berta Gyulánál (II, Margit körút 2. Posch étterem.)	27 Péntek	D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Kurz János kartársunknál (Keleti p. u. étterem.)
20 Péntek	D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele özv. Szabó Imréné éttermeiben (Erzsébet királyné szálloda, IV, Egyetem u.)		

DREHER BAKSÖR

VENDÉGLŐSÖK ÉS SZÁLLODÁSOK FIGYELMÉBE!!!
Kérje mindenütt a közkedvelt és mindenütt bevált valódi olasz „**BÉBY**” márkájú vérnarancsot. — IX., Csarnok tér 5. sz.
Mindenütt kapható.

Nem minden mustár **TIVOLI**
Gyártja: **Gottlieb konzervgyár** Budapest.

Cifka József pincegazdasági cikkek szaküzlete
BUDAPEST, V. KER., VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.
Borszívattyúk, szűrőgépek
és az összes borkezelési anyagok. Tel.: A. 228-92.

Jégszekrények Jélics Pál jégszekrény-üzeme
Budapest, VII, Kazinczy u. 6/b
Telefonhívó: 42-8-88.
Készít és raktáron tart bor- és italmérő asztalokat, pohárszékeket, sörapparátokat, háztartási- és egyéb jégszekrényeket, szétszedhető rendszerűeket is. Minden e szakmába vágó javítás jutányosan!

Nálunk

**nincs „FEHÉR HÉT”
nincs „LELTÁRI HÉT”
nincs EGYÉB „VÁSÁR”**

MI EGÉSZ ÉVBEN elsőrendű, jóminőségű árut előnyös árak mellett hozunk forgalomba s vevőink érdekeit mindig és mindenkor megvédjük.

Vendéglősök Beszerző Csoportja Részvénytársaság
Budapest, IV., Várház-körút 8

Közleményeinket csak a forrás megnevezésével lehet átvenni.
Cikkeket nem küldünk vissza!

MAGYAR

SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS

A termelői kimérések.

Irta: **Malosik Ferenc**, elnök.

ÖSZINTÉN SAJNÁLJUK, hogy ismételtén vissza kell térnünk a termelői kimérések kérdésére. Ki kell térnünk, mert ezeknek a versengésében látjuk egyik okát a vendéglői üzemek lerongyolódásának.

Sajnáljuk a köztünk levő egyenetlenséget.

Az egyenetlenség, a súrlódás, a meg nem értés károsan befolyásolja érdekeinket. Mind a termelőket, mind a mienket.

Legyünk tisztába a dolgokkal.

Mi a tényleges hivatása a bortermelőnek? Ugyebár elsősorban a termelés. A termelés fejlesztése, finomítása, nemesítése és ezáltal értékének emelése.

Mi a hivatása az italmérőnek? Az, hogy azt, amit más termel, nyers állapotban átvegye és okszerű kezelés által a bort élvezhetőbbé, ízesebbé az inynek megfelelővé tegye. A bor rendszeren kikezelve sokkal finomabb és értékesebb, mint a zavaros, nyers bor. Nemesak a drágaköveket kell esiszolni, hogy a vevőnek tetszetősebbek és értékesebbek legyenek, de sok mindent és ezek között a bort is.

Legnagyobb számban a kisgazdák sorából kerülnek ki a bortermelők, illetve készítőik (helyesebben nem bort termelnek, hanem szőlőt művelnek), akiknek nincs sem ráérő idejük, sem kedvük, sem — sok esetben — hozzáértésük ahhoz, hogy szőlőtermésükből készített borokat szakszerűen kezelhessék. Fennálló törvényeink szerint nem is köteles ezt megtenni. Az őstermelő nyersterményt ad el ősidők óta. Elvértve fanyarodik arra, hogy terményét feldolgozza. Így van ez a borral is. Semmiféle mesterkéltségnek nem barátja. A termelői érdekképviseletek, de maguk a termelők is elismerik, hogy a rájuk zúdult bajok (ma már kedvezőbb a helyzetük) hozták magukkal azt, hogy a bornál az értékesítésnek kimérésekben történő módját is válasszák.

De vajjon fennáll-e ez az eset ma is? Szerintünk, már nem. Erre abból is következtetünk, hogy nem látjuk felvonulni a kisgazdákat, mint kimérő-

ket, csupán a nagytermelőket és pinceszövetkezeteket, amelyek végeredményben nem mások, mint borkereskedő kereskedelmi vállalatok.

Igazság és méltányosság szerint csak nagyban és ismét kimérőnek árusíthatnának.

A jugoszláv törvény csak kisgazdáknak engedélyez időleges engedélyt borának értékesítésére, nagytermelőnek nem. Nálunk azt tapasztaljuk, hogy ha egyszer valahol megnyílik egy termelői pince, az éveken át méri a borát. Kisgazdának a legritkább esetben terem annyi bora, hogy évekig ne tudná értékesíteni, kimérni. Kézenfekvő tehát, hogy saját terményük fogytán ám, készletüket máshol szerzik be.

A termelői érdekeltségek azt hangoztatják, hogy többszázezer munkást foglalkoztat, tehát szociális szempontból is fontos szerepe van a szőlőtermelésnek.

Elismerjük; de ismerjük el viszont azt is, hogy különösen a vendéglősipar — általában a kimérők — is igen sok munkást alkalmaznak, sajnos, mind a két tábor ellátottsága fogyatékos.

Innen a folytonos, nagy elégedetlenségük. A vendéglők forgalmát évek óta arra nem hivatottak csökkentik, ezt természetesen nemesak a munkáltatók, hanem munkásaik is érzik.

Valamelyik nap a rádióban hallgattam *Móricz Zsigmond* felolvasását a kecskemétiéről. A kecskeméti gazdát dicsérte, kiemelte őket, hogy milyen szorgalmas, becsületes, dolgozó, takarékos, megelégedett, élelmes ember, mert semmiből (értve a homokbuckákat) paradicsomot tudott teremteni.

Többek között elmondott egy beszélgetést, amelyet egy kecskeméti gazdával folytatott, egy olyan gazdával, akinek az egész termését elverte a jég.

Megkérdezte tőle, mitévő lesz, mit fog most csinálni? A kecskeméti gazda nagy nyugalommal azt felelte: „hátszen a földem megmaradt, előlről fogom kezdeni“.

Ha egy iparosmesternek elveri a „jég“, a gazdasági válság nyomasztó hatására tönkremegy, nem tudja üzletét fönntartani, iparát folytatni, annak a *fundusa* sem marad meg, mert a végrehajtó mindenét elviszi. Az teljesen kész lesz. Mehet a

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészet:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM
Telefon: 69-6-98

Városi iroda:
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10
Telefon: 14-2-62.

Borközpont és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12.

Budafok

Telefon: A. 69-8-01.

Dunába vagy a Tiszába, ahová hamarabb ér.

Az általunk nagyrabecsült *Gömbös Gyula* miniszterelnök úr a Városi Színházban rendezett TESz ünnepségen a minap többek között azt mondta: az ország társadalmának nemzeti egységbe kell tömörülni, ha célját az ország mai adott helyzetében el akarja érni. Mert csak akkor tud célirányosan működni, ha mint az óránál, minden szerkezete, kereke, rúgója egybe dolgozik.

Mi, vendéglősök, ezt az igazmondást már régen megszívtük, mert segítségére voltunk a gazdaságnak olyan módon, hogy *jobb* árat fizettünk mindenkor boráért, mint bárki más. Ezt birtokos adatokkal tudjuk bizonyítani.

Hálátlanságnak érezzük és nagyon fáj, ha a termelők önzésből ellenünk törnek. Az óramű szerkezetét nem mi rontjuk meg, hanem azok, akik ezt teszik.

Igen sok szabálytalanság történik a bortermelői kimérések körül. A törvény módot ad ugyan nekünk, hogy azokat megtorolhassuk, de az örökös forszalkodás nem szolgál előnyünkre egyikünknek sem, meg kellene tehát kísérelnünk a két hivatás érintkező területén rendet csinálni nem Arany János „Fülemüle fütty”-eként, hanem testvériesen, békés úton.

Mi készek vagyunk rá!

A borraivaló-ankét a kereskedelmiügyi minisztériumban.

A HUSVÉTI ÜNNEPEK előtt a kereskedelmiügyi minisztérium — amint arról már beszámoltunk — a borraivaló megszüntetését célzó rendelettervezetet boesátott ki és ezzel egyidejűleg április 10-ére az érdekelteket értekezletre hívta meg.

A napilapok nap-nap után hasábokon keresztül foglalkoztak a borraivaló problémával, megnyitván hasábjait a pro és kontra felhozott érveknek.

Ezen a széleskörű vitában, amely a nagy nyilvánosság előtt folyt, mind a két párt fölhozta minden érvét, de se jobbra, se balra, helyesebben sem a borraivaló föntartása, sem eltörlése irányában döntő eredménye nem volt. Ez mutatkozott meg a megtartott értekezleten is. A minisztérium elsőemeleti tanácssterme úgyszólván zsúfolásig megtelt a munkáltató és munkástestületek, valamint az utazók és kereskedők egyesületeinek képviselőivel. Az értekezlet elnöke dr. *Halla Aurél*, min. tanácsos volt, testületünk részéről jelen volt *Malosik Ferenc* elnök vezetésével *Gundel Károly*, *Németh Aladár*, *Ballai Károly* és dr. *Stein Sándor*.

Az értekezleten — a megnyitó beszéd után — a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara részéről megjelent dr. *Gyömrei* titkár a rendelettervezet *jogalapjáról* akart nyilatkozni, azonban az elnök kijelentette, hogy csupán a borraivaló-kérdés szak-

szerű megvitatására hívták össze az értekezletet, azért jogi vitát nem engedélyez.

Ezután *Gundel Károly* ismertette a szállodás- és vendéglősipar állásfoglalását.

Gundel Károly azzal kezdte felszólalását, hogy kínosnak érzi helyzetét, mert az a látszat, mintha az általa képviselt álláspont szembehelyezkedne a minisztériummal és a sajtóban megnyilvánult közhangulattal. Ez az ellenét azonban csak látszólagos, mert a magyar vendéglősnek nem lehet más érdeke, mint a közönségnek és a munkásságnak. Minden igyekezete, hogy a vendégnek minden óhaját és kívánságát teljesítse — néha még a saját kárán is — és másrészt tudja, hogy közönségét csak elégedett munkások segítségével elégítheti ki.

Nem önző érdeket képvisel tehát, mikor a borraivaló ellen síkraszáll, hanem a közönségét, melyet nem akar százalékos rendszerrel a dupla adóztatás veszélyének kiténi, annál kevésbé, mert az megfogyatkozott költőképessége mellett annak terhét nem bírná s így a vendéglőtől távolmaradna, amit ez a sínylődő ipar és annak munkástábora egyaránt megéreznének.

Elsősorban rá kell mutatnia arra, hogy a kérdés körül fogalomzavar van. Összekeverik a borraivaló és százalékos rendszer kérdését, a 3 pincér (főpincér) és az egy-pincér (ú. n. revier) rendszerrel. Pedig ezek nem zárják ki egymást. De teljesen elhibázottnak tartja, hogy ezt a kérdést, mint idegenforgalmi problémát tárgyalják. Az idegenforgalomnak ehhez semmi köze. Az idegenek nálunk megforduló 85—90%-a ú. n. forfait utas, kinek utazása díjában — a vasúti jegyen, teljes napi étkezéssel és egyéb szolgáltatásokon kívül — bennefoglaltatik a kiszolgálás díja is. Akadhat a fennmaradó 10—15 százalékos külföldi között olyan, akinek feltűnik a 3 pincér rendszer, mellyel csak a régi monarchia területén találkozott Budapesten kívül, de nem a borraivaló, melyet kétségtelenül másutt is megtalált, míg hozzánk ért. Ezek a külföldiek a legnagyobb elismerés, sőt gyakran őszinte elragadtatással nyilatkoznak a magyar vendéglő gyors kiszolgálásáról, a magyar pincér páratlan figyelmességéről, előzékenységéről és fürgeségéről — s bár nem tudják, hogy ennek egyik komponense a 3 pincér rendszer — mégsem emelnek ellene kifogást.

Halla Aurél elnök közbevetett kérdésére rátért a százalékos rendszer kritikájára, rámutatott annak igazságtalan oldalaira és végül — belföldi és külföldi országok példájával — bizonyította, hogy a százalékos rendszer bevezetése esetén is, a borraivaló

**Háztulajdonosoknak-szálloda-
tulajdonosoknak**

dijtalanul ajánlok megbízható szakembert

házfelügyelőnek - portásnak

bármennyi készpénzzel.

SZABÓ GYULA, Nagymező u. 36. Telefon: 16-8-13.

Politzer poloskát irt, takarít jótállással.
Sváb- és ruszni irtás részletre.
IV. Vámház körút 14. szám. **Telefon: 89-7-94.**

megmaradna (fodrások, kommiun, Waggon-Lits stb. példájára), aminthogy megvolt és meg lesz mindig, míg ember a vendég és ember a felszolgáló és nem angyalok fognak egymás rendelkezésére állani a vendéglőben. Ez pedig a közönség kettős megterhelésére vezet.

Az elnöklő *Halla* min. tanácsos újabb kérdésére, vajjon hogy alakulna mégis a helyzet a százalékos rendszer bevezetése esetén, *Gundel* kijelentette, hogy a rendszer kötelező bevezetését keresztülvihetetlennek tartja. Téved, aki azt hiszi, hogy ezáltal a közönség megtakaríthatna valamit. A pincér ma ritka helyen és esetben keres többet a létminimumnál, az ipar pedig jelenlegi terheit is alig bírja, amit a gyakran megismétlődő rollólehúzások szomorú zenéje bizonyít legjobban. Így a jelenlegi terhet, — ha más formában is — ismét csak a vendégnek kellene viselnie és kérdés, vajjon ugyanolyan igazságos formában-e, mint eddig, mikor a hozzájárulás mérvé tőle függött. Egészen bizonyos, hogy a százalék mellett a borraivaló is megmaradna s így látszólag a pincérek jól járnának. De csak látszólag és átmenetileg, mert — akár egy felemelt fixfizetés esetén, mely az árak emelésére kellene hogy vezessen — a vendéglő megdrágulna s így elvesztené még megmaradt közönségének igen tekintélyes részét. Az iparnak ma az a beesületes igyekezete, hogy minél olesőbb tudjon lenni, mert tudja, hogy egy esetleges kényszerű drágulás végromlásba vinné.

Ami a borraivaló lealázó voltát illeti, azt csak az esetben tartja lealázónak, ha a felszolgáló a neki kijáró százalékos részesedésen felül várja és fogadja el. Így az önkét adott borraivaló beesületes munka beesületes jutalma.

Utalt a kauciókérdésre, mellyel mellékvágányra igyekeztek terelni ez ügyet, majd kijelentette, hogy ha a százalékos rendszer mindenütt bevált volna, nálunk akkor sem válna be a magyar közönség nobilis és adakozó természete mellett, de ha mégis kísérletezni akarnának vele, akkor sem szabad azt a mai viszonyok között tenni, amikor az érdekelt iparok semmiféle, ilyen próbálkozásokkal járó megrázkódtatást nem bírnak ki.

Ha a mérleg egyik serpenyőjébe teszi a magyar szállodai, vendéglői és kávéházi kiszolgálás páratlan és elismert voltát, a másikba a borraivalórendszer

MENCZER GUSZTÁV tisztító ruháit egy évi jótállással fényteleníti. **Budapest, II. Török ucca 10. szám.** Telefon: 50-4-93. Irgalmasokkal szemben. Vidékre is szállít. Gallér, frakkingek, ruhák tisztításában vezet!

hátrányait, úgy látja, hogy e mérleg erősen a régi rendszer javára billen.

Végül a fakultatív megoldást ajánlja, mint egyedül keresztülvihetőt. Bejelentette az ipartestület készségét, hogy azoknál a kartársaknál, ahol nagyobb számban fordulnak meg külföldiek — kíséreljék meg a revier rendszer bevezetését és tegyék lehetővé — mint alternatívát a borraivalónak százalékos alapon való megváltását úgy, amint az évek óta, több szállodai üzembem fennáll.

Majd *Mészáros Győző* a kávé sok részéről szólalt föl. Beszédében foglalkozott azzal is, hogy a százalékos rendszer mellett hogyan alakulna a kávéházi pincérmunkásság keresete. Előadta, hogy a múlt év végén az OTI-val folytatott tárgyalások folyamán sikerült elérni azt, hogy a kávéházi felszolgáló személyzet napibérosztályba való sorozása revízió alá vétessék és ennek során a főpincérek és fizetők a X. osztályból (napi 8 P kereset) a IX. osztályba (napi 7.20 P kereset) és a felszolgálók a VIII-ből (napi 6.40 P kereset) a VII-be (napi 5.60 P kereset) soroztattak.

Ezt a besorozást a munkásság érdekképviselője *megfellebbezte* azzal az indokolással, hogy a dolgozó munkások keresete a régi nívót eléri.

Ez új alapon a rendelkezésükre álló adatok szerint a kávéházakban alkalmazott felszolgáló személyzet keresete így alakul:

300 főpincér 52 héten át keres á 43.20 P 674.120 P
1200 felszolg. 52 héten át keres á 33.60 P 2,096.640 P
Összesen 2,770.760 P

A kávé adóközösségnek az 1933. évről szóló adatai szerint a fővárosi kávéházak bruttó forgalma ke-
reken ..... 10,000.000 P
aminek a rendelet szerint felszámít-
ható 12%-a ..... 1,200.000 P
amihez a személyzet heti 6 pengős
fizetését adva $1200 \times 6 \times 52 =$ 374.400 P
ez együtt 1,574.400 P

tehát a kávéházi személyzet keresete százalékos alapon éppen 1,196.360 P-vel lenne *kevesebb*.

(A jelenlevő báró *Kruchina* Károly min. tanácsos itt megjegyzi, hogy túlzott a számítás, nem aránylik a nemzeti jövedelemhez.)

A pincérek a százalékos rendszerrel saját magukon végeznének harakirit, amelyet azonban még sem lehet föltenni. Jelszavakért és hangulatért komoly emberek nem fogják feláldozni existenciájukat, amely egy a kávéházzal. Mert a százalékos rendszerrel járó ezen kereset kiesés szociális és üzleti szempontból való pótlásának kötelezettsége a kávé sokra hárulna.

Ez az összeg pedig csak nála, akinek közép nagyságú és forgalmú üzlete van, évi 15.000 P rezsitőbbltet jelentene. Ilyen többkiadást a pusztulás kétségtelen

**SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes zárt palackokban

a
**KÖBÁNYAI POLGÁRI
SERFŐZDE**

gyártmánya.

jeleit mutató kávéházi ipar nem bír ki. Ezért minden felelősséget a kereskedelemügyi minisztériumra hárít, amit ez a rendelet esetleges életbeléptetése okozni fog.

Ezután Németh Aladár a szállodásipar szempontjából így szól a napirendhez:

A borraivaló olyan mélyen gyökerezik emberi sajátosságainkban, hogy mindeddig eredménytelen maradt az ellene folytatott küzdelem. Ha az eddigi tapasztalatok azt mutatnák, hogy a borraivaló az állami mindenhatóság szavával kiküszöbölhető, úgy mi lennénk az elsők, aki ezt szorgalmaznánk. Az idegenforgalom és a szállodásipar kérdéseiben nyugodtan követhetjük Svájcot, mely bennünket évtizedekkel előz meg. S ha Svájcban az elérhető legjobb megoldás: a *fakultatív rendszer dívik*, úgy hiú és hasztalan erőlködés lenne a mi részünkről, ha még ennél is többet és jobbat igyekeznénk elérni.

A rendelettervezet újabb szomorú példája annak, hogy a szálloda-vendéglőipar egyre jobban elveszíti magángazdasági — azaz egyedül életképes — jellegét, hogy helyet adjon a részben vagy egészben állami, községi üzemeknek (Lillafüred, Gellért-szálló, Balatonkenese stb.) s az egyre mélyrehatóbb állami beavatkozásoknak. Ennek első következménye: a fokozódó közterhek.

Ha a borraivaló kérdése százalékos pótlékolással rendeleti úton valóban megoldható lenne, úgy ennek az I. rendű szálló csak hasznát látná. Megszünnék a szállodai vendégeknek a II. és III. rendű szállókba való átszívárgása, melynek oka főként a borraivaló terhes voltában található.

Külföldön, ahol megkísérelték a borraivaló eltörlését, mindenütt *kétszeres megterheltség* lett belőle s visszatértek a régi állapothoz. Kivételesen *Olaszország*. De aki megfigyelte a jelen olaszországi viszonyokat, az tudja, hogy dacára a százalékos pótlékolásnak, dacára a fascista fegyelemnek, dacára a büntető szankciónak, Olaszországban is várnak, adnak és elfogadnak borraivalót. Személyes közvetlen tapasztalatom, hogy olyan magyar barátaim is adtak super — azaz tiltott — borraivalókat, akik itthon egész éven át fogukhoz verték minden aranypengőt a néhány hetes olaszországi út kedvéért és akik olaszul is jól beszéltek, tehát a borraivalózás bűnözését tájékozatlansággal sem menthetik.

Egy olasz csoport utazott el a héten szállóból. Az utolsó ebéd alatt a csoport vezetője, egy CIT igazgató, felállott s honfitársainak olaszul azt mondta, hogy bár az árakban a borraivaló bennfoglaltatik, mégis, mert a szállóval, az étteremmel s különösen a kiszolgálással nagyon meg voltak elégedve, a személyzet javára egy kis borraivalógyűjtést rendeztek. Ugyanez megfordítva is történik,

TAVASZI KERTI BUTOROK beszerzésénél feltétlenül kérje Steiner Ödön, VI., Izabella u. 43. Tel.: 240-97. ajánlatát. Modern csőbutorok, két fekyőhelyes. Rekamierok fém- és fából. Ország-szerte ismert gyártmányok.

ROSENTHAL I. „ELIT“ kávépótlék és fügekávégyár

Budapest, VII., Valeró uca 12. Gyártja a **legjobb kávépótlékot a legelőnyösebb árban.** Vendéglősök szíveskedjenek **ingyen mintacsomagokat** kérni!

mikor magyarok járnak külföldön, már szokásból is adnak „gyűjtenek“ borraivalót. Az élet legfrissebb gyakorlati példájával igazolom: az olaszoknál sem sikerült a nagy reform.

Ime a borraivalómegváltás eredménye az életben, legyünk bár Svájcban, Olaszországban vagy Magyarországon: elsősorban a fogyasztó, a vendég az, akit lelkileg nem elégít ki a százalék, hanem külön juttatásra, extra megjutalmazásra törekszik. Féltő, hogy a borraivalórendeletet fél év alatt elfelejtik (lásd fodrászipart) s minden visszatér a régi kerékvágásba. De az érdekelt alkalmazottak mégis ragaszkodni fognak a rendelet fenntartásához, mert az nekik a borraivalón kívül százalékos jövedelmet is biztosít.

A fővárosnak van egy nagyon szép szállodája Kenesén, melyet szerényen „Üdülőnek“ nevez. Bár nem vagyok fővárosi tisztviselő, mégis szép napokat üdültem e borraivalómentes helyen, ahol a személyzet úgy várja és kapja a borraivalókat, mint az adópénztár az adókat.

A napisajtó úgy állítja be a borraivalókérdést, mintha ez csak a főpincéri *óvadék* kinövése lenne. Ez ellen a feltevés ellen tiltakoznunk kell. Természetes, hogy a közvélemény csak a kriminális eseményekről, az óvadéksikkasztásokról értesül. A szakma komoly és tisztességes elemeinél nincsen a kérdésnek semmi kapcsolata a főpincéri óvadékokkal.

De, ha mégis lenne, úgy ez csak azt bizonyítja, hogy a vendéglátóipar minden hitelforrás nélkül állva, végső kétségbeesésében kénytelen már a személyzeti óvadékhöz nyulni, csak hogy fenyegető terminusokat elodázzon. Ez azt bizonyítja, hogy éppen a kereskedelmi miniszternek nemcsak rendőri szempontokból kell az „Üzletvitel módját szabályozni“, hanem produktív irányban is segítséget kell nyújtania. A miniszter helyén én nemcsak a papíros ízű, hanem a bevált, az élet által igazolt olasz reformokat is követném, pl. *szállodaipari hitelintézet, ingó-jelzálog intézménye, a forgalom szabadsága, a vízum eltörlése, 70 százalékos vasuti kedvezmény egyéni utasok (nászutasok) számára is stb.* Ezek után frappánsul ható példákkal mutatta ki a tervezet alkalmatlanságát arra, hogy a borraivalóadást megszüntesse.

A főpincére részéről Braun József és Bársony Ede nyilatkozott a rendelettervezet ellen, míg mel-

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

Piatnik Nándor és Fiai

Budapest, VII., Rottenbiller uca 17. sz.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71. :: Alapított 1824.

lette Payer Károly országgyűlési képviselő, aki azonban bár nem fogadta el a fakultatív rendszert, de a fokozatos életbeléptetést ajánlotta, előbb a szállodákban, azután a vendéglőkben, majd a kávéházakban.

A székesfőváros részéről báró Babarcsy István tanácsnok jelentette, hogy a főváros közigazgatási bizottsága a borra való eltörlése mellett van. Ugyancsak ilyen értelemben szólt Vas Imre a kereskedelmi utazók nevében, Török a kereskedelmi alkalmazottak nevében és a munkásérdekeltségek képviselői.

Nagy figyelemmel hallgatták a vidéki kamarák képviselőinek nyilatkozatait, Tonelli Sándor szegedi, Radó Rezső debreceni kamarai főtitkár sok gyakorlati példákkal azt igazolták, hogy azokon a helyeken, ahol a százalékos rendszert bevezették, a borra való adás és elfogadás tovább is megmaradt. S azért Tonelli a revier-rendszert ajánlotta, míg Radó, hogy a vendég nyilvánítsa azt az akaratát, hogyan akarja honorálni a kiszolgáló személyzet buzgalmát, azaz a fakultatív rendszert. A soproni kamara képviselője időszerűtlennek tartotta a problémának mai időben való fölvetését, mikor a vidéki vendéglátóipar még sivárabb képet mutat, mint a fővárosi.

Az értekezleten elhangzottakat — végül — dr. Halla Aurél elnök olyképpen összegezte, hogy ezen ügyben tovább fog az egyes szakmai képviselőkkel tárgyalni, mert az értekezleten hallottak után a kérdés rendeleti rendezése meggondolandó. Azonban valamit kell tenni ez irányban.

Aktuális jegyzetek.

— Marencich Ottó noteszéből. —

ITT A TAVASZ; ennek beköszöntésével kezdődik az utazási szezon. A természet ébredésével fakadozik a szállodások reménysége is: talán az idei évad hoz egy kis idegenforgalmi aratást, mert a szállodások elég szorgalmasan vetettek, rájuk férne tehát egy kis aratás is.

*

Nemrég tették közzé Ausztria 1933-as idegenforgalmi adatait. 3 millió idegen járt Ausztriában és ebből 40 százalék Bécsre esik. Németországból kevesebb, több angol, francia, holland és skandináv járt Ausztriában. 280 ezer angol és olasz, 139 ezer francia és spanyol, 133 ezer skandináv és dán, a többi német s magyar stb. Hát milyen képet fest a mi múlt esztendei idegenforgalmunk? Még 10 százalékát sem értük el Ausztria idegenforgalmának.

*

Pensionak, cukrászdnak vagy kávéháznak igen alkalmas, Hidegkúti úti nagy villa, gyönyörű árnyas parkban, olcsón eladó. Cím a kiadóban.

KELVINATOR

a legfokéletesebb elektromos-automatikus hűtőberendezés

Elektromos hűtőberendezéseinket, kávéházak, szállodák, hentesek, mészárosok stb. számára, amíg a raktár tart,

a legolcsóbb árban

előnyös részletfizetési kedvezményrel

árusítjuk.

Szivesen szolgálunk díjmentes költségvetéssel.

KELVINATOR magyarországi egyedárusítása:

Auto-Syphon Rt., Budapest, V, Vécsey u. 1.

Telefonszám: 26-8-39, 20-1-56.

Végre egy egész ember, aki nagyvonalú munkaprogramjával kívánja realizálni a miniszterelnök nemzeti munkatervének egyik gazdasági és politikai vonatkozásban legfontosabb programját: az idegenforgalom ügyét. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter aktivitása reményt plántált az iparba. Nem könnyű feladat, aminek megoldására a kereskedelmi kormányzatunk vállalkozott, hisz az elszegényedett magyar társadalom nem tudja táplálni iparunkat, kell tehát, hogy máshol kutattassék fel ez a tápláló erő. Erre vállalkozott nagy koncepciójú miniszterünk és helyesen látta meg, hogy az erőforrás külföldön található fel és helyesen állapította meg, hogy Budapestet a kelet és nyugat gócpontjává kell tenni. Oszintén kívánjuk, hogy a miniszter valósítsa is meg programját és elgondolásai valóra váltásáért nemcsak az ipar, hanem az egész ország háláját fogja elnyerni.

*

A kereskedelmi miniszter nagy koncepciója megérdemelt alátámasztást talál a pénzügyminiszter azon komoly elhatározásában, amellyel a szállodaipar segítségére kíván közrehatni. Imrédy Béla, aki a törvényhozás házában elhangzott minapi expozéjával — az ellenzék egyik legtekintélyesebb tagjának megítélése szerint is — a nagy pénzügyminiszterek sorába emelkedett, késznek nyilatkozott a zöldsasztal mellé ülni és megtárgyalni azokat a módokat, amelyekkel a kormányzat az idegenforgalom nagy érdekének minél hatékonyabb szolgálatára tudja alkalmassá tenni ezen iparágat. A kormányelnök nemzetközi munkatervébe iktatta az idegenforgalom fejlesztését, a kormány két gazdasági minisztere pedig minden rendelkezésére álló eszközzel hajlandó e programot megvalósítani, illeendő tehát, hogy mi, érdekeltek, bizalommal nézünk a kormány ezen megígért intézkedésével szemben, de bízunk most már a sok válságot átélt iparunk jövőjében is.

*

**Uj borok az idén
közismerten
gyengék.**

**Nagy raktári
fartok a
legkiválóbb**

amelyek megtekintésére tisztelettel meghívom.

Ó-borokból, KÖSSLER

Budapest, Kerepesi út 30. Telefon: 96-4-40.
Villamosközlekedés 24-es és 38-as végállomás.

A *borraivalókérdés* izgatja újabban a közvéleményt. Soha sem volt annyira időszerűtlen ez a kérdés, mint ma. A borraivaló mai rendszerének tradíció az alapja és ezt rendelettel megváltoztatni lehetetlen. De miért is kívánják a mai állapotot megváltoztatni, amikor előttünk Németország, Anglia, Franciaország és Amerika legtöbb állama, ahol eltörölték a borraivalót és százalékos rendszert állapítottak meg, majd nemsokára visszatértek a régi rendszerre, mert ez felelt meg legjobban a vendéglátóipar és munkásai, valamint a vendég érdekeinek. Rájöttek ugyanis arra, hogy a legszigorúbb rendelkezések dacára is, a számlához csapott és százalékban megállapított szerviszpénz mellett mindenütt elfogadták, sőt elvárták a külön honoráriumot. A borraivalóadás és annak mértékét egyéni belátásra kell bízni. Hagyjuk meg a vendégnek azt a jogot, hogy ő állapítsa meg, adjon-e borraivalót és mennyit, de azt is a vendégnek kell fenntartani, hogy egy összegben kívánja-e azt megváltani, avagy pedig egyénekenként akarja-e honorálni a szolgáltatásra állott személyzetet. A tervezett reform ma egyáltalában nem aktuális, mert sokkal fontosabb idegenforgalmi problémák várnak elintézésre és követelik a sürgős megoldást.

A Hotel Waldorf-Astoria.

— A világ legmodernebb szállója. —

Irta: **Tábori Kornél.**

AMERIKÁBAN JÁRVA mutogatták nekünk a *Pensylvania*-hotelt építés közben, mint a világ legkülönb szállóját: 12 ezer személy fog benne étkezni, alatta óriási pályaudvar lesz, de külön p. u. a szállónak is, hogy egy-egy milliomos különvonata elférjen. Azóta, 1931-ben új és mindenkép külön szálló épült Newyorkban. Ez a Waldorf-Astoria Newyork legelegánsabb negyedében, a Park- és Lexington-avenuek mellett, a 49. és 50. uca közt, 47 emelet magasságban.

A technika legújabb csodái — hirdették — itt kell, hogy egyesüljenek a legtisztább európai izléssel, a kiforrt modern építőművészet és a belső díszítés minden finomult szépségét kell, hogy egyesítse magában.

A főépületben három pazar étterem foglalja el az egész nagyterjedelmű első emeletet. Első az *Empire-room*, ez tiszta empire-stílusú. Második a *Sert-room*; ezt José Maria Sert tervezte s képei, freskói díszítik a falakat. Harmadik a *Norge-grill*, amely régi skandináv stílusban épült.

A harmadik emeleten van a hatalmas bálterem. Ebbe gyönyörű előcsarnokból lehet bejutni. Számos mellékterem környezi, köztük az *Astor Gallery*, amelynek menyezetét és falait Edward Simmons festményei díszítik. A bálterem négyemeletnyi magas s 4-5 ezer személy könnyen elfér benne. Ugyancsak a harmadik emeleten van a *Basindon-room*, amely XVIII. századi híres angol kastélyterem mintájára készült. A főépület

tetején van a kert, félrevonható tetőzettel. Meg akarták mutatni az amerikai képzőművészet meglepő fejlettségét is; a terrazon például Victor White érdekes festményeivel.

A szobákban sehol nincs rikitó, hipermodern stílus; fa, márvány, bőr és selyem a legnemesebb anyagból. Rádió, televíziós készülék, hangosfilm, zeneközvetítés mindjárt a szobában élvezhető. Nagyobb lakosztályokban tompított hangú filmleadót szerelnek föl és kívánatra bárminő hangosfilmet is lejátszanak.

Minden szobában hordozható fűtőttest és jégműtő van, továbbá két telefon, utóbbiak egyike diktafonnal, úgy hogy bármely üzenetet fölvesz és a vendég aztán lejátszhatja a lemeze fölvett szöveget.

Az épület földszintje tele van üzlettel; alig képzelhető olyan finomabb árucikk, ami ott ne volna kapható. Innen speciális garázs-értesítő szolgálat, továbbá autólift szolgál minden emeletre, úgy hogy — például betegség esetén — akárki szobájáig kiszállás nélkül eljuthat az autón.

Természetes, hogy a szokásos irodák, amelyeket nagyobb szállókban már láthattunk, itt mind megvannak, de igen sok újítással felszerelve. Az is magától értődik itt, hogy külön autópark és garázssor áll rendelkezésre.

Különös gonddal állították össze a szálló személyzetét. Amerika egyik leghíresebb szakembere Lucius Boomer, az igazgatósági elnök. Ugyancsak ismertnevű hozzáértő, F. A. Ready vezeti az adminisztrációt és a szervezést. Európa nagy hotelkultúráját commendatore Giulio Gelardi, a londoni Claridge-szálló vezérigazgatója képviseli, aki az egész téli szezon alatt itt tartózkodik és a főépületi luxuslakosztályokat vezeti. Ezeket a legválasztékosabb módon építették és rendezték be, főképp állandó vendégek számára.

Világszerte a legelismertebb szakemberek egyike az étterem vezetője, a magyar származású Csirszky Oszkár. Annyira népszerű, hogy mindenki csak „Oscar of the Waldorf“-nak nevezi, de sok-sok ezren akkor is tudják, kiről van szó, ha csak ennyit hallanak: „Oscar“. Nemzetközi szaktekintély a konyhavezető Alexandre Gastaud francia főszakács is.

Szédületes árakat fizettek a szálló megnyitásakor egy-egy szobáért. Már hetekkel előtte nem is lehetett ott szállást kapni. De mihelyt vége lett a nagy *prosperity*-nek, redukálták az árakat. Az 1934-es tarifa szerint egyágyas-, fürdőszobás szoba 6-18 dollár, ugyanaz szalónnal 10-20 dollár. A kétágyas szoba ára ennek duplája s a pazar, nagyobb lakosztályé 35-40 dollár. A 47 emeletes szálló olyan fantasztikus összegbe került, hogy a rendes amortizációra ma nem is gondolnak.

HIRDETMÉNY.

A Mosonvárosi és Vidéki Takarékpénztár Rt.
Mosonban, a vasuti állomáshoz közelfekvő
VENDÉGLŐJÉT ÉS SZÁLLÓJÁT

folyó év június hó 1-től kezdve, előnyös feltételek mellett bérbeadja. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága készséggel ad.

A tagsági díjkivetés kiküldetett, kérjük a tagsági díj befizetését!

Hivatalos ügyek

Az előljáróságunk ülése.

Rendes havi ülését f. é. április hó 4-én tartotta *Malosik* Ferenc elnöklete alatt. Jegyzőkönyv hitelesítésére fölkértek: *Noficz*er Béla és *Schmid* Antal.

Az elnök az ülés megnyitván, meleg szavakkal emlékezett meg az iparhatóság vezetőjének, báró *Babarczy* István tanácsnoki kinevezéséről.

Ballai Károly jelentése során elször bemutatta a negyedévi számadást, mely szerint

bevétel volt a múlt évi egyenleggel 32.895.92 P
kiadás pedig ..... 24.423.94 P

április 1-én egyenleg: 8.471.98 P

A bált helyettesítő estnek *bevétele* 2.589.— P volt. E felől az előljáróság úgy határozott, hogy 100 pengőt a hírlapírók nyugdíjintézetének ad és a megmaradó összegnek — egy régebbi határozat szerint — egyharmada a Nyugdíjgyesületé, kétharmada pedig az Ötthoné.

Az előljáróság köszönetet szavazott mindazoknak, akik az est megrendezésében részt vettek, áldozatot hoztak, főképen *Gundel* Károlynak, aki a termet, a díszítést, világítást és a zenét díjtalanul szolgáltatta.

A Zwack-gyár válaszolt arra a megkeresésünkre, amelyben azt kértük, hogy álljon el attól a tervétől, hogy koresmaüzletet nyisson. Azt írta, hogy bár ezen terv egyelőre nem aktuális, de elvi okokból nem mondhat le arról, viszont kijelentette, hogy ha azt megvalósítja, azzal semmiféle konkurenciát nem fog folytatni.

Ehhez a válaszhoz *Babicz* Gyula fűzött megjegyzéseket és kérte az elnökséget, hogy a jövőben is kísérelje figyelemmel a gyárak ehhez hasonló alapításait, amelyekkel végeredményben a vendéglősöknek tesznek kárt.

Erre *Ballai* Károly ismertette azt a megkeresést, amelyet az elnökség a kőbányai vendéglősök érdekében a Részvény Sörgyár igazgatóságához intézett. Ebben azt kértük, hogy a sörgyár igazgatósága „állítsa vissza a nyílt kantinnak zárt jellegét és abban idegeneknek ne mérhessenek ki sört, ne szolgálhassanak ki ételt, ne rendezhessenek társasvacsorát, bankettet, hanem működési területe legyen az, ami volt, a gyártelepen alkalmazott személyzet szükségeszerű ellátása...”

A kifőzőügyben a kereskedelemügyi minisztérium javaslatainkat hozzászólás végett megküldötte a vidéki iparkamaráknak, amelyeket mi is fölkértünk, hogy javaslatainkat (l. ez évi jelentésünk megfelelő helyét!) támogassák.

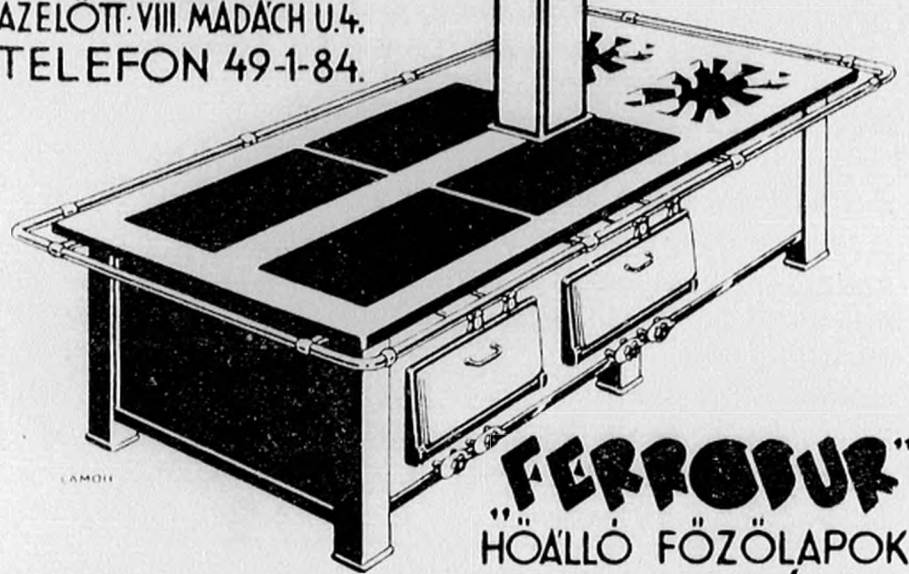
Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII, Klauzál-u. 8. Telefon: J 38 5-58 és 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül újonnan berendezve!
Legkíméletesebb mosási rendszer!

MOLNÁR AJÓS BUDAPEST

Alapítási év 1868.

X. KORPONAI U. 12.
AZELŐTT: VIII. MADÁCH U. 4.
TELEFON 49-1-84.

HÖLLŐ FŐZŐLAPOK
NAGY KONYHAI BERENDEZÉSEK

(*Ballai* Károly előadó eltávozik a teremből.)

Molnár Sz. Dezső dr. ügyész: *Ballai* Károly előadó úr levelet intézett az elnökséghez, amelyben hivatkozik arra, hogy nyilvánosan különféle vádakkal illették, többek között azzal, hogy ő szólította föl *Téglássy* arra, mondjon le, adja át helyét neki stb. Minthogy ez *Téglássy* által nem cáfoltatott meg, kéri az elnökséget, hogy eddigi magatartását vizsgáltsa ki. Mert bizalmi állásban nem tud eredményes működést kifejteni, ha legközelebbi munkatársának, *Téglássy*nak magatartása ilyen látszatot kelthet.

Ez a kérdés volna az előljáróság által elintézendő.

Megállapítom, hogy a „Fogadó” támadásairól van szó s ezzel már meg is állapítottam azt, hogy ennek a lapnak akarmilyen megnyilatkozása a testületre irányadó nem lesz. Az az állítás pedig, mintha *Ballai* akarta volna *Téglássy* helyéről eltávolítani, én tudom az egész elnöki tanácsal együtt igazolni, hogy az ellenkezője igaz. Eppen *Ballai* volt az, aki gondoskodni akart *Téglássy* állásának biztosításával, sőt ő tett az előljáróság előtt is javaslatot, hogy *Téglássy* fizetése is esonkítatlanul megmaradjon.

Szó sem lehet arról, hogy *Ballai* akárkit is ki akart túrni helyéről, hanem az elnökség és az előljáróság vette igénybe az ő kipróbált munkásságát. Ezért indokolt és helyes, ha az elnökség és az előljáróság teljes védelmet ad *Ballainak*. Méltóztassék tehát *Ballai* kérésétől — a vizsgálat megejtésétől — eltekinteni és egyúttal biztosítsa az előljáróság *Ballai* urat, hogy egy pillanatig sincs kétsége az iránt, hogy nem korrekten járt el.

Javasolom, közöltessék *Ballai*val, hogy bizalommal vagyunk iránta és kérjük, foglalkozzon továbbra is

SIMON KÁROLY utóda HALÁSZ IMRE hentesárugyár VIII. Békés u. 3.

Özv. Bandl Ferencné, Keszei Vince, Pannonia-szálló étterem stb. állandó szállítója.

Telefon: 30-1-42

A tagsági díjkivetés kiküldetett, kérjük a tagsági díj befizetését!

Ponyvák!

Állószerkezetű vasgerendákra építve, dupla ollós karokkal, vagy falra erősítve Régi szerkezetet átalakítunk és áthúzzunk új prima vizmentes ponyvával.

Legolcsóbban szállítunk!

Kérjen ajánlatot.

Néhány nagyobb és kisebb használt ponyvaszerkezet eladó.

IRÁNYI és ECKMAYER, Budapest, Vörösmarty u. 47. Telefon: 21-7-09.

olyan szeretettel ügyeinkkel, mint eddig tette és ne törődjön ezekkel a közismert motívumú támadásokkal. Minden egyes támadáskor érezze azt, hogy az elnökség és az előljáróság tudja és ismeri az ő munkáját és e támadásokkal nem azonosítja magát.

Az IPOK olesó üdülőhelye Hévízen.

Az Ipartestületek Országos Központja Hévízszentandrásán megvette az OTI volt gyógyházát és azt gyógyulás és üdülés céljára az iparosság rendelkezésére bocsátja.

A Hévízszentandrásai Iparos Gyógytelep f. é. május hó 7-én nyílik meg és egészen október 19-ig igénybevehető 20—20 napi tartózkodásra. Egy-egy csoportban 35 iparos vehet részt.

A turnusok mindig hétfői nappal kezdődnek és a harmadik hét péntekjén végződnek.

A beosztások a következők: I. esop. május 7-től 25-ig; II. csoport május 28-tól június 15-ig; III. csoport június 18-tól július 6-ig; IV. csoport július 9-től 27-ig; V. csoport július 30-tól augusztus 17-ig; VI. csoport augusztus 20-tól szeptember 7-ig; VII. csoport szeptember 10-től 28-ig; VIII. csoport október 1-től 19-ig.

A Hévízszentandrásai Gyógytelepet ipartestületi tagok, képzéshez kötött ipart önállóan üző nők, vagy férfiak vehetik igénybe.

Az első csoportot azok az iparosok alkotják, akiknek szálláspénzét, fürdődíját és étkezési díját az Ipartestületek Országos Központja viseli, a II. csoporttól a VIII. csoportig beosztott iparosok a napi 50 fillér szálláspénzt és mintegy 50 filléres fürdődíjat maguk fizetik s joguk van a gyógyház felügyelője által kiszolgáltató ételmezést is igénybe venni és pedig: reggelit 30, ebédet 95, vacsorát 40 fillérért. Vagyis 1.65 fillérért reggelit, ebédet és vacsorát kaphatnak, de ennek igénybevétele senkire sem kötelező. Fogyaszthatnak azonban külön-külön reggelit, ebédet vagy vacsorát is, sőt megrendelésre dietikus konyha is áll rendelkezésre.

A gyógytelepre beutaltak a vasúti költséget maguk viselik, kivéve az II. csoportba tartozókat, kiknek vasúti költségeit indokolt esetekben esetleg az ipartestületek térítik meg.

Mind az ingyenes kedvezményt igénybevevők, mind a fizető iparosok, kik igénybe óhajtják venni a Hévízszentandrásai Gyógytelepet, forduljanak kérvénnyel ipar-

testületünk irodájához, amelyben személyi adataikat s a hévízi gyógyfürdő használatára ráutalt voltukat igazolják, s amelyet továbbítunk az Ipartestületek Országos Központjához.

A május 7-én kezdődő I. csoportban részt venni óhajtok a lehető legsürgősebben adják be kérvényeiket, hogy az esetleges kedvezmény megadásáról idejében értesíthetők legyenek.

Az ingyenes I. csoportba kizárólag teljesen vagyontalan és előrehaladott fokú reumás vagy eszúzos bántalmakban szenvedő betegeket vesznek be.

A többi csoportok igénylői is idejében adják be kérvényeiket, hogy az egyes csoportok behívása és váltakozás zavartalanul lebonyolítható legyen.

Az Ipartestületek Országos Központja a Hévízszentandrásai Gyógytelep megnyitásával lehetővé teszi, hogy a munkában megrokkant és beteg kartársaink a legkevesebb költséggel kereshessék meg a gyógyulás útját és friss erővel folytathassák fáradságos munkájukat.

A járdafoglalási díjhátralékokra vonatkozó rendelkezés.

A járdafoglalási hátralékos díjak törlesztését lehet kérni a polgármester úrtól. Ugyanis a törvényhatósági tanács fölhatalmazta a polgármestert, hogy eddigi járdafoglalási díjhátralékok megfizetésére *kivételesen 12 havi részletfizetési* kedvezményt adhasson azzal a kikötéssel, hogy ha a járdafoglalási díjhátralékban levő üzlettulajdonosok akár csak egy törlesztő részlettel is hátralékban maradnak, nemesak a fennmaradó összeg válik azonnal egy összegben esedékessé, hanem a részükre kiadott járdafoglalási engedély is visszavonatik.

Koresmárosiparnak és kifőzőiparnak egyidejű üzése.

Az I. fokú iparhatóság által koresmáros és kifőzési iparra kiadott iparigazolványt, mint tévesen és szabálytalanul kiadottat haladéktalanul vissza kell vonni és a fél választásához képest részére vagy a koresmárosiparra iparendedélyt, vagy pedig a kifőzési iparra iparigazolványt kell, illetőleg lehet kiadni. Szabálytalan volt a visszavonni rendelt iparigazolvány kiszolgáltatása, mert egyrészt a koresmárosiparra csak iparendedély adható ki, másrészt a koresmáros- és a kifőzési iparnak együttes gyakorlása a vendéglősipar üzletkörét teljesen kimeríti és így a két iparra szóló iparüzési jogosítványnak és az iparok gyakorlásának egyesítése az 1922:XLII. tc. ama határozmányának a kijátszása volna, amely szerint a vendéglősipar képzéshez kötött ipar, amelynek gyakorlására csak az kaphat iparendedélyt, aki a képzést saját személyében igazolja. (90.818—1924. K. M. I.)

Gruber Ferenc Telefon: 85—4—59.
gyümölcsnagykereskedő
Budapest, Központi Vásárcsarnok,
Budapesti szállodák és éttermek állandó szállítója

Szt. LUKÁCS gyógyfürdő és gyógyszálló
a reumás betegek évszázados gyógyhelye.

Télen, nyáron nyitva
Tel.: 56—0 80.

Uj üzletnyitásknál, áthelyezésnél előbb az ipartestületben érdeklődjünk!

Használt sörapparátok, jégszekrények, teljes vendéglői felszerelés, **szék, asztal,** alpacca legócsóbban
HAAS Budapest, VIII., Népszínház u 16. Tel: 36-0-01.

Tanszerződés nélkül eltöltött időnek a tanviszonyba való beszámítása.

A határozathozatal a tanszerződés megkötése tekintetében az ipartestületek hatáskörébe, a tanszerződés nélkül, vagy a törvény rendelkezései ellenére kötött tanszerződés alapján történt alkalmazás idejének a tanidőbe való beszámítása tekintetében pedig az ipartestületek kizárásával, az elsőfokú iparhatóságok hatáskörébe tartozik.

Ha a tanszerződésnek a korábbi szabálytalan alkalmazás beszámításával kért megkötése tekintetében az ipartestület már határozott, ez ellen a határozat ellen a másodfokú iparhatósághoz intézett kérvényt a törvény 133. §-ának második bekezdése értelmében a tanszerződés megkötése ügyében hozott ipartestületi határozat ellen az illetékes elsőfokú iparhatóságokhoz átteendő kifogásnak kell tekinteni, amelyben a fél egyúttal a szabálytalan alkalmazás idejének a törvény 88. §-a alapján való beszámítását is kéri.

Ilyképpen az elsőfokú iparhatóságoknak módjában lesz a beszámítás kérdését eldönteni s ennek eredményéhez képest egyúttal az ipartestület határozatát is felülbírálni.

A két kérdésben együttes határozatnak jogi akadályja nincsen, előszerűségi szempontból pedig ez az eljárás egyenesen kívánatos, mivel ilyenképpen elkerülhető, hogy a beszámítás kérdésének a fellebbezést folytán esetleg huzamosabb időt igénylő külön elbírálása után hozassék határozat a szerződés megkötése tárgyában. (68.511—1924. K. M. I.)

VIII. és IX. kerületi taggyűlés

volt április 11-én, amelyen Beer László elnökölt és a napirendet, a repülőbizottság és tevékenységi körének beosztását *Kotauczek* György adta elő. A nagyszámban megjelent tagok egyhangúan elhatározták, hogy teljes létszámban fognak a kerület rendszeres megtisztításához.

Az előadást következő számunkban bőven fogjuk ismertetni.

Hírek közlemények

MEGHIVÓ.

A „Fővárosi Vendéglősök, Koreszmárosok és Kávésok Szikvíz Termelési és Fogyasztási Szövetkezeté” Budapesten 1934. évi május hó 4-én délután 4 órakor tartja a Lukács Antal vendéglőjének földszinti nagytermében (VIII, Rákóczi út 55. sz.)

első rendes közgyűlését

az 1933. évi üzleti évről, melyre a szövetkezet tagjait és az érdeklődőket meghívja

az Igazgatóság.

HELLER SAJTOK IZLETESEK!

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság jelentése az 1933. évi üzleti évről és egyúttal az 1933. évi mérleg és zárszámadások megállapítása.
2. A felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. A tiszta jövedelem felől való intézkedés.
4. A felügyelőbizottság megválasztása.
5. Az alapszabályok 26. §-a utolsó bekezdésének módosítása.

A vendéglősipar és a stílus.

Külföldön járó vendéglősnek vagy más foglalkozású magyar embernek is elszoruló szívvel kell látnia azt, hogy minden nemzetnek megvan a maga sajátos vendéglői stílusa. Sőt ezt, mint nemzeti hagyományt és mint az illető ország különleges stílus megnyilvánulását őrzi és építi.

Érdemes elnézni azt a nagy szigorúságot, amivel az olasz nép őrzi a padovai „*Pedici*” vagy a római „*Credo*” söröző éttermek évszázados hagyományait. S mindig ezt a két nagymúltú üzletet állítják példakép maguk elé az új éttermek tulajdonosai. Ugyanezt láthatjuk a svájci szállodaiparban is, ahol egy-két kivétellel olyan egyformák a szállodák, mintha egy építész építette volna azokat. Mindegyiken megvan az a cirádás építkezési forma, a sok fa felhasználással együtt, amelyet nálunk még másolni sem tudtak jól. A francia fővárosnak is meg van a maga stílusa. Kiesiny, intim helyek vagy óriási terasszos éttermek, ahol százával vannak az asztalok s amelyek télen, nyáron künn vannak az utcán.

A müncheni hatalmas méretű sörházak vagy a bécsi látványosság, a „*Rathhauskeller*”, ahol még a négyszáz év előtti bécsi szokások honosak.

De hagyjuk a példákat. Mi az oka annak, hogy a magyar vendéglőnek nincsen határozott stílusa? Nincsen kimondottan magyar berendezése, magyar specialitása? Az a hiba, hogy nem törekedtünk erre sohasem. Mert hiszen jó, kell a változatosság, mindenben szükséges egy kis friss színt bele vinni. De miért nem lehet ezt magyar öltözettel megvalósítani? Miért kell a tiroliakat vagy a franciákat és egyéb külföldieket utánozni.

Egészen a mai napig sinesen meg a törekvés arra, hogy egy magyar vendéglői stílus kialakulhasson.

A mi vendéglőseink, akik külföldről vették üzletük berendezéséhez a mintát, nem gondoltak arra, hogy az ide jövő külföldiek csalódottan mennek el innen, mert ugyanazt, illetve annak rossz mását látták itten, amelyekhez hazájukban szokva vannak.

Érdekes megállapítás, hogy a bécsiek megőrizték négyszáz éven keresztül szokásaikat, esetleg a célszerűség hátrányára is, csak azért, mert ez megrögzött szokásuk.

Rongyaiból szőnyeget, takarót

dívtos, izléses háziszőttek készít **EHRENFELD**
VIII., Harmincettestek tere 4. (udvarban.)
Csere azonnal is eszközölhető vidékről is.
Állandó nagy raktár szőnyegekben.

Legyenek szépek, egyéniek, de elsősorban magyarosak a mi üzleteink. Ha ez megvalósulna, nemcsak emelné az idegenforgalmunkat, de egyben gazdagodnánk is.

Azonban ne csak a berendezési mód, hanem a beszéd módja is kizárólag magyar legyen. Személyzetünket csak a magyar beszédre oktassuk és ne engedjük magyar szavakat idegen kiejtéssel mondani vagy ne történjék meg az, amit még ma is számtalan esetben hall az ember, hogy a borfiú „zahlen“ felkiáltással hívja a főpincért fizetni.

Fejezzük ki magunkat magyar szavakkal mindig, sőt az olyan vendégnek is, akivel más nyelven beszélünk, mondjuk meg a kért étel vagy ital magyar nevét is. Tapasztalat szerint érdeklődéssel fogadják ezt és igyekeznek az új elnevezést megtartani, sőt nem egy, magyarul is kéri később a megkedvelt ételt.

Lapunk legutolsó számában olvastam: „Magyar étlapot adjunk“. Én csak azt fűzöm még ehhez: a magyar étlaphoz úgy illik, hogy azt ízig-vérig magyar étteremben adják a vendég kezébe.

ROMÁN FERENC.

A szombathelyi vendéglősök közgyűlése.

A vendéglősök, fogadósok és kávéosok szakosztálya élénk érdeklődés mellett tegnap délután az ipartestületi tanácsteremben tartotta meg közgyűlését: *Schmall* Gyula a magyar hiszekeggyel nyitotta meg a közgyűlést és bejelentette, hogy az új ügyrend értelmében először tartják a rendes közgyűlést. Ezután rövid összefoglalásban ismertette az elmúlt évben az ipar érdekében kifejtett nehéz munkásságot és a súlyos gazdasági helyzettel való küzdelmet. Majd felhívta a tagokat a jövőbe vetett szebb reménybe és bizakodással való együttműködésre. A tárgysorozat során *Rába* Győző az évi jelentést terjesztette elő, amelyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. Ezután a pénztári jelentést, illetve zárszámadást tárgyalták le és a felmentvényt a közgyűlés egyhangúlag megadta. A szakosztályi díjak mérsékelt összegben történt megállapítása után a *Berzay* Gyula elhunytával megürült alelnöki tisztséget töltötték be, amelyre *Grastyán* Jenőt nagy többséggel választották meg. A tisztikar többi tagjaiul a régieket választották meg. *Ellenőr Torkos* János lett. Az ügyész felszólalása után *Schmall* Gyula elnök zárószavaiban köszönetet mondott a bizalomért és összetartásra és együttműködésre hívta fel a szakosztály tagjait, amely után a közgyűlés véget ér.

Borkereskedők közgyűlése.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete most tartotta rendes évi közgyűlését. Dr. *Gipsz Lipót* titkár terjesztette elő az igazgatóságnak az elmúlt évre vonatkozó terjedelmes jelentését, kiemelve azokat az eredményeket, amelyeket az egyesületnek egyrészt a belkereskedelemben, másrészt pedig az export terén elérni sikerült. Ifj. *Schwarz Pál* felszólalása után a közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadta. *Gedeon Andor* tartotta meg ezután előadását a belföldi borfogyasztás propagandájának olasz mintára való megszervezése tár-

gyában. Javasolta, hogy az egyesület az április második felében megtartandó milánói vásáron képviseltesse magát, szükségesnek tartja továbbá, hogy — az ingyen bor a legjobb reklám lévén — az egyesület a vendéglősökkel egyetértésben tegye meg az intézkedéseket abban az irányban, hogy francia mintára bizonyos kis mennyiségű bor nálunk is díjtalanul járjon a menühöz. *Belatin* Artur elnök hozzászólása után a közgyűlés a javaslat értelmében az ingyen bor bevezetésének kérdését az igazgatóság legközelebbi ülésére fogja kitűzni s azt a vendéglősök kiküldöttjeivel megbeszélés tárgyává fogja tenni. Végül a választásokat ejtették meg, melynek eredményeképpen az igazgatóság tagjai lettek: *Bán Willy*, *Boschán Károly*, *Guttman Lajos*, *Klein Oszkár* (Szolnok), *Kullmann László*, *Kössler Norbert*, *Schindele József*, *Wiedemann Ferenc*, *Zerkovitz Oszkár*. Ügyvezető-igazgató: *Mendl Gyula*, pénztáros: *Schwarzenberg Alfréd*, számvizsgálók: *Boschán Imre*, *Klaber Imre* és *Steiner Roland*.

Az új osztrák ipari novella és a vendéglősipar.

Az osztrák vendéglősipari szervezetek országos szövetsége memorandumot nyújtott át az osztrák kereskedelmi miniszternek, amelyben az új ipari novellával kapcsolatban egy egész csomó új javaslatot tesz.

Többek között a termelői kimérések engedélyeinek olyértelmű megszorítását kéri, hogy a termelők kizárólag csak *ellenőrzött* saját termelésű boraikat mérhessék és csakis a *termelés helyén*.

Továbbá kívánja az osztrák országos szövetség azt is, hogy a magánszemélyek által kiadásra kerülő albérleti szobák szabályoztassanak és áraikat hatóságilag állapítsák meg.

Igen terjedelmesen foglalkozik a memorandum a képesítéshez kötés kérdésével is és azt óhajtja, hogy a jövőben a keresmaipar képesítéshez köttessék és ebben az iparágban kiadandó engedélyek zároltassanak meghatározott ideig.

Az idegenforgalom tekintetében arra utal a memorandum, miután az idegenek befogadása bizonyos esetekben géperejű járműveknek garázsba való helyezését szükségeli, követeli a memorandum az e tárgyban kiadott zárlatnak feloldását oly értelemben, hogy a teljes koncesszióval bíró üzemek, ha azt az üzem érdeke kívánja, akadálytalanul terjeszkezhessenek és üzemüket nagyobbíthassák.

Végül kívánja a memorandum, különösen vidéki üzemeknél a minimális szobaárak megállapítását és ugyanezt kéri a termelői kimérésekre nézve is.

Bürokrácia, oh!...

A „Felsőmagyarország“ egyik e havi számában nagy betűkkel láttam ezt a címet s az alcímek fölvilágosították, hogy a szent bürokráciának a *lillafüredi* Palotaszállóval való kapcsolatáról van szó.

A pénzpocsékolás korszakában épült Magyarországnak e történeti hagyományok által megszentelt kies, szép területén, a Hámori-tó partján a *lillafüredi* Palota Szállója. Mi mindig *megmentett* millióknak tekintettük a szálló építését és reméltük, hogy a gazdasági helyzet

KÁDÁR MIKLÓS

Használt

evőeszközök, teáskannák,
gyufafartók, üveg- és por-
cellánárúk olcsón.

KÖLCSÖNEDÉNY

VII. ker., Népszínház ucca 57. szám. — Telefon: 44-3-89. — Telefonhívásra házhoz jövők

A tagsági díjak befizetését kérjük!

Springut Henrik tojás-
nagykereskedő
Budapest VI, Vasvári Pál u. 10. Tel. 2-17-54.
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő
állandó szállítója.

javulásával ezen európai mértékkel is elsőrangú hotel benépesedik és rentabilissá válik s központja lehet a *mostani* Felsőmagyarországnak. Szóvátettük több hiányát is, sajnos, mint e cikkből értesülünk, azóta nem javult a helyzet, sőt romlott. Az első két év alatt *Marchal* József a hotel jóhírét nagy munkával és hozzáértéssel megszerezte és nivóra hozta, mindez távozása után, némi látszat eredmény dacára lesülyedt, amelynek oka azonban a szent bürokrácia volt. *Marchal* utóda *Patat* Lajos, nagy buzgalommal és ambícióval fáradozott, hogy a szálló prosperitását elérje, sajnos, ebben a főrekvésében — amint a „Felsőmagyarország“-ban olvassuk, az ottani hivatalos körök rokonszenvének dacára, támogatásban nem részesült. Az események igazolták *Marchal* Józsefet, mikor a szállodát nem volt hajlandó tovább vezetni, hogy azt a miskolci erdőigazgatóság hatásköre alá rendelték.

A szálloda egyike a legérzékenyebb üzleteknek, ide nemesak üzleti tudás, érzék, tapintat szükségeltetik, hanem az elhatározás olyan *szabadsága*, amely nélkül a vezető eredményt sohasem fog tudni produkálni.

Mivé is sülyedt le a lillafüredi Palota Szálló? Egy alárendelt hivatal, amelyben csak az történhetik, amihez „fölköttes hatósága“ hosszú és sok iratváltás után hozzájárul.

A szóbanlevő cikkben hihetetlen korlátoltságokról, lehetetlen állapotokról olvasunk, amelyet az a körülmény okoz, hogy ahány vonatkozása van a szállodának az étellel vagy a természeti környezettel, annak intéseére mindig más és más hivatal „az illetékes“. Csak a szállodaigazgatónak nincsen szava, hatásköre. Így másra tartozik a tavi strandfürdő, másra a csónakázás (!), másra a sétány gondozása, másra a kertészet, a tennispályák, az utak, a személyzet elbocsátása és fölvétele, a garázs, stb., hogy lehet ilyen megkötöttség mellett józan és helyes üzletvitelt folytatni?!

A tehetetlen bürokráciának martaléka a Palota Szálló, de vajjon jól van-e ez?!

Nyilvánvaló, hogy ezzel a pompás objektummal valamit kell tenni, ha mást nem, hát olyant, amivel éppen átmenteni lehet jobb időkre. Meg kell végre keresni és találni a végső felelős fórumot, aki adja vissza a szállodát hivatásának, sőt támogassa azt, aki annak vezetője, mert ha a múltban sokak részéről méltatlan gáncs érte a kormányt a Palota Szálló építéséért, méltó gáncs érheti a felelős tényezőket azért, hogy ezen meglevő, vagyont érő objektumot lezüllesztzi, értékteleníti, sőt, tönkreteszi!

Ments meg Uram a bürokráciától!

Felülfizetések.

A „Vendéglős Est“-re jegymegváltás címén a következők küldték be adományukat:

Gellért szálló igazgatósága 25 pengőt, Szaklajda

Sör- és borkimérő berendezések, **jégszekrények**
KRAUSZ REZSŐ jégszekrényüzemében állandóan raktáron
Budapest, **csak Ó-ucca 2.** Címre ügyelni. Elsőrendű referenciák

György 20 pengőt, Wendl István, Lőw Károly, Nagy István 5—5 pengőt, Werderits János 4 pengőt, Németh Sándor, Holeczmann Lajos 3—3 pengőt, özv. Wéber Károlyné 2 pengőt.

Lezárattott 1934 április 12-én.

Házasság.

Kedves családi ünnepet ültek özv. *Szabó* Imréné (Erzsébet királyné szálló) kartársunknál. *Ilonka* leányuk f. é. április 2-án tartotta esküvőjét *Ziermann* Lajos m. kir. kormányfőtanácsos, soproni ág. ev. esperes fiával, *Ziermann* Józseffel, a Magyar Nemzeti Bank békéscsabai fiókjának tisztviselőjével.

Állást keresnek.

Felirónőnek vagy National kasszához söntésbe, esetleg kisebb szállodába szobaasszonynak ajánlkozik középkorú, feltétlenül megbízható nő, éves bizonyítványokkal. Kaucióval rendelkezik. Vidékre is elmegy. Címe: Magyar Ferenéné, VIII. Baross u. 38. flsz. 8.

Szakácstanoncnak ajánlkozik Vincze József, VII., Damjanich u. 23, félemelet 4.

Csónakházban

bérbeadó: „*Indián*“ vendéglő, telefon: 93-2-78, „*Turul*“ büffé, kifőzés, telefon: 93-6-32. Bővebbet: V. ker., Népsziget, Iványi.

Vendéglősök figyelmébe.

Söntés, vendéglői berendezés, National kassza teljesen modern, olesón eladó, Bergsmann Sándor házfelügyelőnél, Budapest, VII, Király ucca 1. — Telefon: 45-3-98.

A legmodernebb kerti bútorok fémből és fából, esőbútorok, kombinált berendezések **Steiner Ödön** bútorüzemében kaphatók. A cégtulajdonos az idei szezonra olyan kalkulációval készült fel, amely versenyképességével, előnyös feltételeivel, bizonyára egyik legeredményesebb évét fogja lebonyolítani. Szabadalmazott kétszemélyes recamiér-i, különválasztható ágyneműtartóval az egész országban ismertek épp úgy, mint a különleges recamiér-sodronybetétei. A esőbútorok az idén már a kertekbe is bevonultak és kerti célokra a legpraktikusabb bútorok készülnek esőből. Ezirányú szükséglet tekintetében ajánlatos **Steiner Izabella ucca 43.** szám alatti rakárát megtekinteni vagy 24-0-97 alatt telefonon érdeklődni.

Örömmel halljuk Kartársainktól, hogy vendégeiknek kellemes és olesó szórakozást, maguknak pedig szép jövedelmet nyújtanak az új automata játékbilliárdok. Ezekből a legtökéletesebbet és legszebb kivitelűt gyártja a Kiss József asztalosárugyár, tel.: 302-88. (Kisfaludy u. 38.), aki ezeket előnyös feltételek mellett kikölesönzi.

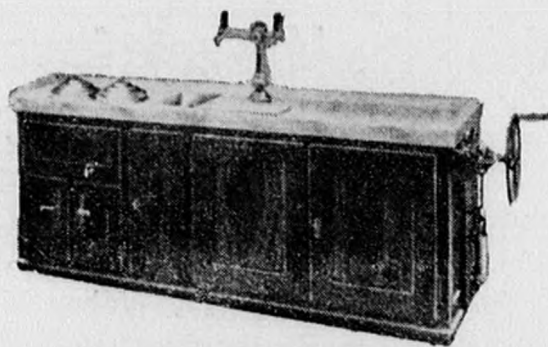
DUBOVETZ EMIL
húskülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglősök,
intézetek, sanatoriumok és
menzák szállítója.

BUDAPEST,
V., Lipót körút 17. Telefon: A. 263—08

Kiadja: a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete. Felelős szerkesztő és kiadó: **Kutassy Lajos.**
Kiadóhivatal: Budapest, VIII, Rökk Szilárd ucca 31. szám. Telefon: 31-4-00.

Alapított 1865. évben.

HENNEFELD R. T.

jégszekrénygyára

Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 11-4-29.

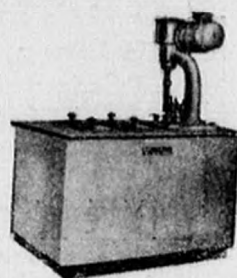
Szab. jégszekrények, sörkimérő készülékek, autom. elektromos jégszekrények és hűtőkamrák.

Címre ügynöki: csak Ó-ucca 6.

Jéghűtésű és ön-működő elektromos fagyaltkészítőgépek és konzervátorok.

Kedvező fizetési feltételek!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jélics Pál jégszekrényüzemét (VII. Kazinczy ucca 6/b.), mely kartársaink körében évek óta igen jó hírnévre tett szert, ezúton is legmelegebben ajánljuk.

A fagyaltkészítés céljaira több vendéglátó üzem már jóelőre új, tökéletesebb felszereléssel látta el magát. Az újonnan megnyílt Wagner söröző, valamint a Hangli söröző elektromos hűtőszekrényeket, az Ilkovies vendéglő és a Vigszínház kávéház pedig elektromos fagyaltkonzervátorokat szereztek be. Valamennyi a Hennefeld Jégszekrénygyár Rt. kiváló gyártmánya.

Figyelmeztetés! Ezúton hozzuk t. Kartársaink tudomására, hogy Népszínház u. 16. alatt Haas Testvérek kávéház- és vendéglőberendezési szaküzletet nyitottak, ahol használt és új szakmánk körébe vágó cikkeket a legolcsóbban és legszolidabban árusítanak. Tel: 36-0-01.

A kávéház, a vendéglő legszebb díszje a csillogó tükör, de csak akkor, ha nem foltos, törött sarkú. Ne tűrje helyiségében a hibás tükröket, amikor azokat igen csekély összegért rendbehozza Deutsch Mór és Jenő üvegesítő és tükörgyár, Budapest, VI., Paulay Ede ucca 57. sz. Telefon: 22-5-80. A szakma egyik legrégebbi cége. Alapított 1906. évben. Kérjen árajánlatot

Forgalmát emeli, ha a Szekszárdi Pinceszövetkezet kiváló borait méri! Rendelést felvesz és 5 litert már házhoz szállít a termelői kimérés. Bpest. VIII. József u. 19. T. 32-0-63.

Hirdetés.

Alulírott hitbizományi uradalom dombóvári kerületi Gazdasági Felügyelősége a hitbizomány tulajdonát képező kaposvári „Korona” szálló összes helyiségei (kávéház, vendéglő, üzlethelyiségek) bérletére pályázatot hirdet.

A bérleti idő 1934 május 1-től számított 12—15 évre terjedne.

Részletes bérleti feltételek Bien Dávid jelenlegi bérlő úrnál, vagy a dombóvári hercegi felügyelőségnél tudhatók meg.

Dombóvár, 1934 április hó 6.

Esterházy hercegi hitbizományi kerületi gazdasági felügyelősége, Dombóvár.

Havass Béla
hercegi gazdasági felügyelő.

Ifj. Rufferschmidt Károly

gőzüzemre berendezett sütődéje

Budapest, IV., Váci ucca 55. sz. Telefon: 84-0-42.

(Egész napon át friss sütemények.)

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei mindenütt kaphatók.

A III. kézművesipari tárlaton éremmel kitüntetve
üvegesítő, dísz-mű-üvegező és tükörfoncsorozó
Budapest, VIII. Práter u. 59/c Telefon: 44-8-79

SIDOL fém-, ablak- és márvány-tisztításra a legalkalmasabb!
Gözl Lipót „Sidol” vegyitermékek gyára Rt.
Budapest, VII. Cserei u. 14. Tel.: 96-6-86, 96-8-27.

Steiner és Szimper

szobafestők, mázólok, dísz- és templomfestők

Budapest, IX., Üllői út 57. Telefon: 30-6-29.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R. T.

*

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: A. 854-48

FIÓKÜZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: A. 816-79.

VII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84.

IRODA: VIII., Horánszky utca 19. I. em. Tel.: J. 335-39.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége
Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Alkalmazottak Nyugdíjgyesülete
Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-11-52.

Budapesti Vendéglősök Adóközössége
Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-61-82.
Hivatalos órák: köznapokon d. e. 9—3 óráig.

Előfizetési díj: egy évre 8 aP., segédeknek, szakmai tanulóknak évi 4—3 aP.
Külföldre évi 15 aP.